

**Обґрунтування
до питання про схвалення проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження
Змін до деяких постанов НКРЕКП»**

Відносини, які виникають між постачальниками та споживачами природного газу, з урахуванням їх взаємовідносин з операторами газорозподільної системи/газотранспортної системи регулюють Правила постачання природного газу, затверджені постановою НКРЕКП від 30.09.2015 № 2496 (далі – Правила), розділом IV яких встановлено порядок зміни постачальника природного газу споживачем, що не є побутовим.

Так, відповідно до положень розділу IV Правил, кожен споживач має право на вільний вибір постачальника шляхом укладення з ним договору постачання природного газу відповідно до умов та положень, передбачених цими Правилами.

Зміні постачальника має передувати укладення договору постачання природного газу з новим постачальником та розірвання договору постачання природного газу з діючим постачальником або його призупинення в частині постачання природного газу в певному розрахунковому періоді. Для зміни постачальника у споживача має бути відсутня прострочена заборгованість за поставлений природний газ перед діючим постачальником, що підтверджується письмовою довідкою діючого постачальника або складеним з ним актом звірки взаєморозрахунків, або наявний письмовий дозвіл діючого постачальника на перехід споживача до нового постачальника.

Разом з тим слід зазначити, що до статті 14 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон про ринок газу), яка визначає особливості реалізації права на зміну постачальника, були внесені зміни, у частині виключення положень щодо обов'язку здійснення споживачам повного остаточного розрахунку з попереднім постачальником.

Так, відповідно до положень частини другої статті 14 Закону про ринок газу (зі змінами) за умови дотримання правил зміни постачальника, що затверджуються Регулятором як частина правил постачання природного газу:

1) зміна постачальника за ініціативою споживача має бути завершена протягом трьох тижнів з дня повідомлення таким споживачем про намір змінити постачальника;

2) до припинення договору постачання діючий постачальник зобов'язаний забезпечувати постачання природного газу споживачу на умовах чинного договору.

Варто також зазначити, що за результатами аналізу практичних аспектів застосування нормативно-правових актів, Регулятором були виявлені деякі питання, які потребують удосконалення, з метою підвищення ефективності та спрощення процедури зміни постачальника споживачами, що не є побутовими.

У зв'язку із зазначеним, керуючись положеннями статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», з метою удосконалення положень нормативно-правових актів, що регулюють діяльність на ринку природного газу, та спрощення процедури зміни постачальника для споживачів, що не є побутовими, Департаментом із регулювання відносин у нафтогазовій сфері було розроблено проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» (далі – Проєкт постанови).

Положення Проекту постанови спрямовані на обмеження можливості діючого постачальника природного газу встановлювати умови для припинення договору постачання, які обмежують право споживача на зміну постачальника.

Так, для зміни постачальника природного газу споживачу, що не є побутовим, необхідно письмово звернутись до нового постачальника із пропозицією укладення договору постачання природного газу. При цьому непобутовий споживач більше не зобов'язаний надавати новому постачальнику письмову довідку діючого постачальника або складений з ним акту звірки взаєморозрахунків про відсутності простроченої заборгованості.

Водночас положення Проекту врегульовують питання автоматичного призупинення дії договору постачання в частині постачання природного газу, укладеного між непобутовим споживачем та постачальником, після завершення процедури переходу до нового постачальника природного газу.

Таким чином, участь або надання підтвердження з боку діючого постачальника природного газу в процесі зміни постачальника споживачем, що не є побутовим, не потребується, що як наслідок, спрощує процедуру зміни постачальника природного газу.

Всі подальші заходи необхідні для завершення процедури зміни постачальника будуть здійснюватися новим постачальником природного газу через інформаційну платформу оператора газотранспортної системи.

Цей Проект постанови має ознаки регуляторного акта.

З огляду на зазначене, Департамент із регулювання відносин у нафтогазовій сфері пропонує:

1. Схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП».

2. На виконання положень статті 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» оприлюднити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до деяких постанов НКРЕКП» на офіційному вебсайті НКРЕКП www.nerc.gov.ua з метою одержання зауважень і пропозицій від інших органів державної влади, фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань та інших зацікавлених осіб.

**Директор Департаменту
із регулювання відносин
у нафтогазовій сфері**

Олександр КОСЯНЧУК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до деяких
постанов НКРЕКП

Відповідно до статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» та статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, що додаються.
2. Оператору газотранспортної системи у 10 - денний строк здійснити необхідні заходи для забезпечення роботи інформаційної платформи з урахуванням змін, затверджених цією постановою.

3. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, крім пункту 1 цієї постанови, який набирає чинності через 10 календарних днів з дня її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЦАПОВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг

№ _____

Зміни

**до деяких постанов Національної комісії, що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг**

1. У главі 5 розділу IV Кодексу газотранспортної системи, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2493, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1378/27823:

1) в абзаці першому пункту 2 цифру «6» замінити цифрою «5»;

2) у пункті 4:

в абзаці першому знаки та слова «(за умови відсутності споживача в Реєстрі іншого постачальника на період запланованого постачання, крім Реєстру постачальника «останньої надії» виключити;

в абзаці дев'ятому слова та цифри «пункти 5 – 6 цієї глави не застосовуються» замінити словами та цифрою «пункт 5 цієї глави не застосовується»;

3) пункт 5 викласти в такій редакції:

«5. Для непобутових споживачів, у випадку ініціювання ними зміни діючого постачальника відповідно до Правил постачання природного газу, інформаційна платформа забезпечує можливість подання новим постачальником природного газу повідомлення про намір непобутового споживача змінити постачальника із зазначенням дати отримання ним письмового звернення споживача про намір (пропозицію) укладення договору постачання природного газу. Одразу після цього інформаційна платформа повідомляє діючого постачальника про намір його споживача укласти договір

постачання природного газу з іншим постачальником та зазначає дату отримання новим постачальником пропозиції про укладення договору постачання природного газу, яка є датою початку процедури зміни постачальника.

Після подання новим постачальником природного газу повідомлення про намір непобутового споживача змінити постачальника та до завершення процедури зміни постачальника або анулювання повідомлення про намір непобутового споживача змінити постачальника всі інші повідомлення про намір цього споживача змінити постачальника відхиляються на інформаційній платформі.

Протягом двадцяти календарних днів з дня, наступного за днем отримання новим постачальником пропозиції про укладення договору постачання природного газу, новий постачальник має право закріпити такого споживача у власному Реєстрі споживачів постачальника. У випадку незакріплення споживача у власному Реєстрі споживачів постачальника протягом визначеного строку повідомлення про намір непобутового споживача змінити постачальника анулюється та постачальник втрачає можливість закріпити такого споживача у власному Реєстрі споживачів постачальника. При цьому інформаційна платформа протягом визначеного строку має забезпечувати можливість для нового постачальника анулювати повідомлення про намір споживача змінити постачальника з власної ініціативи. У такому разі інформаційна платформа того ж дня повідомляє діючого постачальника про анулювання процедури зміни постачальника.

Дата закріплення (початок періоду постачання) споживача, що не є побутовим, у Реєстрі споживачів нового постачальника на інформаційній платформі Оператора газотранспортної системи може визначатись не раніше ніж за 2 дні та не пізніше ніж 21 день з дня такого закріплення.

Споживач, що не є побутовим, автоматично виключається з Реєстру споживачів діючого постачальника на інформаційній платформі з дня початку періоду постачання природного газу новим постачальником.

Постачання природного газу новим постачальником (алокція спожитих споживачем обсягів природного газу за новим постачальником) здійснюється з дня початку періоду постачання природного газу, який визначається новим постачальником на інформаційній платформі згідно з умовами договору постачання природного газу.

Якщо на день закріплення споживача, що не є побутовим, у Реєстрі споживачів нового постачальника на інформаційній платформі буде відображена інформація про припинення (обмеження) або подання заявки на припинення (обмеження) постачання природного газу такому споживачу, інформаційна платформа автоматично відхиляє закріплення такого споживача в Реєстрі споживачів нового постачальника.

Подання заявки на припинення (обмеження) постачання природного газу споживачу, відносно якого було подано повідомлення про намір змінити постачальника, автоматично відхиляється інформаційною платформою.»;

4) пункт 6 виключити.

У зв'язку з цим пункти 7 – 10 вважати відповідно пунктами 6 – 9.

2. У Правилах постачання природного газу, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 30 вересня 2015 року № 2496, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06 листопада 2015 року за № 1382/27827:

1) пункт 3 розділу I доповнити новим абзацом такого змісту:

«Згода споживача на включення його в Реєстр споживачів постачальника визначається наявністю договору постачання природного газу, дію якого в частині постачання природного газу не було призупинено відповідно до вимог цих Правил.»;

2) у розділі II:

абзац шостий пункту 1 виключити;

після пункту 2 доповнити новим пунктом 3 такого змісту:

«3. Реєстрація споживача у реєстрі споживачів постачальника на інформаційній платформі Оператора ГТС здійснюється постачальником на період дії укладеного договору постачання природного газу в частині його обов'язку постачати природний газ споживачу.

Споживач надає свою згоду постачальнику на включення його у Реєстр споживачів постачальника виключно шляхом укладення або продовження дії договору постачання природного газу.

У випадку включення споживача у Реєстр споживачів постачальника в розрахунковому періоді, не погодженому зі споживачем, такий постачальник немає права виставляти рахунок (платіжний документ) споживачу за надані послуги постачання природного газу.»

У зв'язку з цим пункти 3 – 23 вважати відповідно пунктами 4 – 24;

в абзаці другому пункту 4 слова та знаки «за умови відсутності простроченої заборгованості за поставлений природний газ перед діючим постачальником, що підтверджується письмовою довідкою діючого постачальника або складеним з ним актом звірки взаєморозрахунків, або за умови наявності письмового дозволу діючого постачальника на перехід споживача до нового постачальника» виключити;

абзац п'ятий пункту 5 викласти в такій редакції:

«За результатами розгляду поданих споживачем документів, постачальник зобов'язаний укласти договір постачання природного газу зі споживачем або письмово повідомити споживача про відмову в його укладенні протягом 21 календарного дня з дня письмового звернення споживача про намір (пропозицію) укладення договору постачання природного газу.»;

у підпункті 13 пункту 6 слово «порядок» замінити словом «умови»;

в абзаці третьому пункту 9 знаки та слова «(за умови відсутності простроченої заборгованості споживача перед цим постачальником)» виключити;

абзац четвертий пункту 14 виключити.

У зв'язку з цим абзаци п'ятий – сьомий вважати відповідно абзацами четвертим – шостим;

в абзаці другому пункту 19 слова та знаки «та за відсутності простроченої заборгованості споживача за природний газ перед діючим постачальником, що підтверджується письмовою довідкою діючого постачальника або складеним з ним актом звірки взаєморозрахунків, або за наявності письмового дозволу діючого постачальника на перехід споживача до нового постачальника поставити природний газ споживачу в періоді, наступному після періоду постачання природного газу діючим постачальником» виключити;

2) у розділі IV:

абзац другий пункту 2 замінити двома новими абзацами такого змісту:

«Наявність спору між діючим постачальником і споживачем, що не є побутовим, який заявив про намір змінити постачальника, не є підставою для затримки в укладенні та виконанні договору постачання природного газу з новим постачальником. Зміна постачальника може відбуватися без засвідчення відсутності простроченої заборгованості за поставлений природний газ перед діючим постачальником.

Розірвання чи призупинення дії договору постачання природного газу не звільняє споживача, що не є побутовим, від обов'язку виконання фінансових зобов'язань за цим договором.»;

пункт 4 викласти в такій редакції:

«4. Кожен споживач, який має намір змінити постачальника, повинен письмово звернутись до нового постачальника із пропозицією укладення договору постачання природного газу, про що одночасно письмово повідомити діючого постачальника.

Відповідальність споживача за несвоєчасне повідомлення діючого постачальника про намір змінити постачальника визначається положеннями укладеного договору постачання природного газу з таким постачальником.

Діючий постачальник немає права ініціювати припинення (обмеження) постачання природного газу споживачу, який виявив намір змінити постачальника природного газу.»;

після пункту 4 доповнити новим пунктом 5 такого змісту:

«5. Постачальник природного газу, який отримав від споживача письмову пропозицію про укладення договору постачання природного газу, не пізніше трьох робочих днів з дня її отримання направляє на інформаційну платформу Оператора ГТС у порядку, встановленому Кодексом газотранспортної системи, повідомлення про намір споживача змінити постачальника природного газу. Таке повідомлення має містити дату отримання постачальником пропозиції про укладення договору, яка є датою початку процедури зміни постачальника.».

У зв'язку з цим пункти 5 – 7 вважати відповідно пунктами 6 – 8;
пункт 6 викласти в такій редакції:

«6. Договір постачання природного газу з діючим постачальником автоматично призупиняється в частині постачання природного газу з дня початку постачання природного газу новим постачальником, визначеного на інформаційній платформі Оператора ГТС.

У разі призупинення дії договору постачання природного газу відповідно до вимог цього пункту, поновлення його дії можливе шляхом укладення відповідної угоди між постачальником та споживачем.

З метою забезпечення безперебійного постачання природного газу діючий постачальник постачає природний газ споживачу до останнього дня терміну дії існуючого договору або його автоматичного призупинення відповідно до вимог цього пункту.»;

після пункту 6 доповнити новими пунктами 7 та 8 такого змісту:

«7. У випадку укладення договору постачання природного газу між новим постачальником та споживачем, новий постачальник визначає дату початку постачання природного газу (дату закріплення споживача у Реєстрі споживачів нового постачальника на інформаційній платформі Оператора газотранспортної системи) згідно з укладеним договором постачання природного газу, у тому числі у випадку наявності такого споживача в Реєстрі споживачів інших постачальників.

Дата закріплення (початок періоду постачання природного газу) споживача, що не є побутовим, у Реєстрі споживачів нового постачальника на інформаційній платформі Оператора ГТС може визначатись не раніше ніж за 2 дні та не пізніше ніж 21 день з дня такого закріплення.

8. Споживач зобов'язаний здійснити повний остаточний розрахунок з попереднім постачальником.

Якщо до початку процедури зміни постачальника на об'єкт споживача було припинено (обмежено) постачання природного газу у зв'язку із наявною заборгованістю, постачання природного газу новим постачальником може здійснюватися після оплати всієї заборгованості перед постачальником, за ініціативою якого було припинено (обмежено) постачання природного газу.».

У зв'язку з цим пункти 7 та 8 вважати відповідно пунктами 9 та 10;
пункт 9 викласти в такій редакції:

«9. Фактичне постачання природного газу новим постачальником здійснюється з дня початку періоду постачання природного газу, який визначається новим постачальником на інформаційній платформі Оператора ГТС згідно з умовами договору постачання природного газу.»;

у пункті 10 слова, знаки та цифри «щодо зміни постачальника протягом періоду, який не перевищує 21 день з моменту ініціювання споживачем (чи за дорученням споживача його постачальником) зміни постачальника» замінити словами «та цих Правил щодо зміни постачальника».

3) у розділі VII:

у підпункті 2 пункту 4 слова та знаки «що призвело до припинення розподілу/транспортування природного газу Оператором ГРМ/ГТС,» виключити»;

у підпункті 2 пункту 8 знаки та слова «що призвело до припинення розподілу природного газу Оператором ГРМ,» виключити.

Директор Департаменту із регулювання
відносин у нафтогазовій сфері

Олександр КОСЯНЧУК